

Risikovurdering

Vejledning
udarbejdet af Jan Nygaard Hansen
Carl Bro as
August 2004

Risikovurdering

En effektiv styring af sikkerhed og sundhed på byggepladsen er proaktiv. Det betyder, at sikkerhedskoordinatoren skal have identificeret hvilke farer, der er forbundet med byggeprojektet, og vurderet hvor store risici der er forbundet med farerne.

Risikovurdering er fundamentet for ulykkesforebyggelse. Dette afsnit gennemgår derfor en forenklet metode til risikovurdering, som grundlag for de efterfølgende afsnit med forslag til understøttende aktiviteter.

Fremgangsmåde

- *Gruppering af aktiviteter*

Byggeriets aktiviteter opdeles i håndterbare grupper, f.eks. jordarbejde, elementmontage, installationer.

- *Identifikation af farer*

Montage af betonelementer indeholder flere *farer*. Farerne kan være betonelementer der vælter, nedstyrtningsfarer fra etagedæk eller gennem åbninger i etageadskiller, fald fra stiger, faldende genstande m.m. Listen over farer kan også omfatte arbejdsbetingede belastninger som følge af f.eks. tunge løft, støvende arbejdsprocesser, støjende arbejdsprocesser.

- *Konsekvens*

Hver fare skal vurderes mht. hvilken konsekvens den får, hvis den udløses. Der skal endnu ikke tages stilling til, om det er sandsynligt at faren vil medføre en ulykke. Er du i tvivl om hvilken konsekvens du skal vælge, f.eks. kvæstelse eller dødsfald, skal den værst tænkelige konsekvens vælges. En alvorlig konsekvens kan alene være afgørende for den efterfølgende vurdering.

- *Sandsynlighed*

En risiko er en kombination af konsekvens og sandsynligheden for at ulykken forekommer. I vurderingen af sandsynligheden kan f.eks. indgå om allerede vedtagne foranstaltninger er tilstrækkelige, hvor mange personer der er omfattet af faren, hvor ofte faren vil forekomme, mulighed for fejlhåndtering af maskiner, personfejl herunder manglende overholdelse af reglerne.

Beslut om risikoen kan tolereres

Når det skal vurderes om en risiko kan tolereres, kan nedenstående skema anvendes. Fig. 1 er forenklet og der kan forekomme tilfælde hvor det ikke er tilstrækkeligt

Konsekvens	Lille	Mellem	Høj
Sandsynlighed			
Meget usandsynlig	Ubetydelig risiko	Risiko kan tolereres	Moderat risiko
Sandsynlig	Risiko kan tolereres	Moderat risiko	Alvorlig risiko
Meget sandsynlig	Moderat risiko	Alvorlig risiko	Risiko kan ikke tolereres

Fig. 1 Forenklet skøn over risikoniveau (BS 8800:1996)

Risikostyring

På baggrund af det valgte risikoniveau i skemaet, beslutes det hvor vidt forholdsregler er påkrævet, samt om der skal udarbejdes en handlingsplan for gennemførelse af handlinger til at eliminere risikoen.

Fig. 2 viser en model for beslutning af, hvilken form for risikostyring der skal anvendes.

Risiko kan ikke tolereres	En risiko der ikke kan tolereres, skal fjernes med det samme. Alternativt skal arbejdsprocessen stoppe.
Alvorlig risiko	En alvorlig risiko bør fjernes med det samme. Alternativt bør risikoen mindskes inden arbejdet fortsættes.
Moderat risiko	En moderat risiko bør fjernes eller begrænses. Alternativt bør der opsættes mål for fjernelse.
Risiko kan tolereres	En risiko der kan tolereres, bør medtages i forbindelse med fastsættelse af mål. Alternativt bør risikoen løbende overvåges gennem driftsstyring.
Ubetydelig risiko	En ubetydelig risiko kræver ingen handling her og nu. Kan evt. indgå i fastsættelsen af mål.

Fig. 2 Forenklet model for risikostyring (BS 8800:1996)